

2024-06-28

SLA/240014

Plats	Teams
Tid	2024-06-28 klockan 13:00-14.30
Närvarande	Ledamöter: Anders Öberg, Kenneth Backgård, Anna-Lena Danielsson, Sebastian Karlberg, Björn Ljungqvist, Ulric Andersson och Patrik Fornander. Tjänstgörande ersättare: Maria Lundqvist Brömster Ersättare: Jonas Karlberg, Camilla Friberg, Monika Nordvall Hedström och Sara Hallin. Tjänstemän: Lars-Olof Björkqvist, Elisabeth Andersson, Maria Asplund, Sanny Johansson, Ann-Sofie Kyrk, Patrik Johansson, Per Marcusson, Wolmer Edqvist, Sofia Melin, Emil Silvander, Marcus Liniver och Sofie Nilsson.

Mötets öppnande

Ordförande Anders Öberg hälsar alla välkomna.

Patrik Fornander utses att justera protokollet jämte ordförande.

Föredragningslistan godkänns.

Delårsrapport 1 2024 för Svensk Luftambulans (SLA/240023)

Under första tertialet 2024 har operativ verksamhet bedrivits vid baserna i Karlstad, Mora, Gällivare och Lycksele. För perioden januari–april 2024 uppgick resultatet till +144 tkr. Verksamhetens nettokostnader för perioden uppgick till 75 485 tkr vilket är 79 tkr lägre än periodens budgeterade nettokostnader som var 75 564 tkr. Verksamheten beräknar inte klara den budgeterade nettokostnaden sett till året som helhet. Enskilt högsta avvikelserna är lönekostnader för piloterna. Avvikelsen inom Övriga verksamhetskostnader beror bland annat på högre kostnad för köp av tjänster från Region Värmland samt konsultköp från Atea för IT-säkerhet. Direktionen med därav utsett arbetsutskott i samverkan med tjänstemannaledning för Svensk Luftambulans följer och redovisar kostnadsutvecklingen. Ett ägarråd har även genomförts under februari månad med fokus på uppföljning av ekonomin samt förslag om uppräknade av medlemsbidrag 2025.

Yrkanden

Björn Ljungqvist (M) Region Dalarna yrkar på följande tillägg:

Att förbundsdirektören skyndsamt återkommer med beskrivning av åtgärder för budget i balans för helåret 2024.

Kenneth Backgård (SJVP) Region Norrbotten yrkar bifall på följande tillägg:

Att förbundsdirektören återkommer med vad konsekvenserna blir av bedömt underskott. Vilka konsekvenser uppstår för invånarna om verksamheten prioriterar att hålla budget.

Beslutsgång

Ordförande förklarar överläggningen avslutad. Ordförande frågar om direktionen kan besluta om att först ta ställning till förvaltningens förslag om att godkänna delårsrapport 1, januari – april 2024. Och därefter Björn Ljungqvist (M) och Kenneth Backgård (SJVP) respektive yrkande om tillägg. Beslutsgången godkänns.

Ordförande frågar om direktionen kan fatta beslut enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

Därefter frågar ordförande om direktionen kan besluta enligt Björn Ljungqvist (M) yrkande om tillägg och finner att så inte är fallet. Ordförande frågar om direktionen kan besluta enligt Kenneth Backgård (SJVP)s yrkande om tillägg och finner att så är fallet.

Direktionen beslutar:

att godkänna delårsrapport 1, januari – april 2024.

att förbundsdirektören återkommer med vad konsekvenserna blir av bedömt underskott. Vilka konsekvenser uppstår för invånarna om verksamheten prioriterar att hålla budget.

§27

Tillståndshantering SPA/PBN (PinS) (SLA/240024)

Region Norrbotten har inkommit med en önskan om att SLA tar fram en införandeplan, med uppskattade kostnader för att skapa förutsättningar och erhålla tillstånd för att nyttja PinS systemet. Föreliggande underlag om förslag till beslut utgör även en uppföljning av det uppdrag avseende PinS som beslutades vid direktionens möte 2023-06-30. Ärendet lägger grunden för ett fortsatt arbete gällande ett bredare införande av PinS system i Sverige (Point in space). Ärendet knyter även an till det tidigare beslutet om ”förutsättningar kring infrastruktur avseende ambulanshelikopterverksamhet” dnr SLA/220035. Det är medlemmarna som idag äger infrastrukturutvecklingen inom området.

Projekt samt resurser

Uppdraget har bestått av en inventering inför ett större projekt och att upprätta en tidsplan för att möta regionernas framtida behov. SLA behöver initialt erhålla extra medel från medlemmarna för att hantera en tillståndsansökan avseende SPA/PBN vilket lägger grunden för att flyga enligt PinS. SLA saknar förutsättningar att inom ramen för fastställd budget inrymma kostnaderna för tillståndet. Kostnaden uppgår till 750000 kronor och bör fördelas lika mellan medlemmarna. Ett inriktningsbeslut behöver även fattas om att de framtida utvecklings- och utbildningskostnaderna för att flyga enligt PinS. Kostnaderna bör omfattas av den årliga uppräkningsen av medlemsbidraget samt att de fördelas lika mellan medlemmarna.

Direktionen beslutar:

SVENSK LUFTAMBULANS

att tillstyrka en ansökan om utökad tillstånd avseende SPA/PBN för att kunna flyga enligt PinS

att medlemmarna delar på kostnaden för tillståndet avseende SPA/PBN

att kommande utbildningskostnader för PinS tas upp i ägarbidraget inför 2026 och kommande år samt fördelas lika mellan medlemmarna

§28

Beslut om lån samt långgivare för Svensk Luftambulans (SLA/230067)

Bakgrund

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans startades av Landstinget Dalarna och Landstinget Värmland under våren 2014, för att bedriva en gemensam ambulanshelikopterverksamhet åt medlemmarna. Under 2019 sökte Region Norrbotten och Region Västerbotten om och beviljades medlemskap i Svensk Luftambulans. De ingår som medlemmar från 2020-01-01. Verksamheten i Region Norrbotten övertogs 2021-06-01 och i Region Västerbotten 2021-12-28. Svensk Luftambulans äger idag fyra helikoptrar av typ H145 men hanterar totalt sex helikoptrar. Bakgrunden till detta är att de två först inköpta helikoptrarna till Region Värmland respektive Region Dalarna finansierades vid den tidpunkten av respektive landsting. Direktionen beslutade, 2016-05-26, att Svensk Luftambulans ska äga de helikoptrar som används operativt. Därav beslutades 2018-01-01 att begära från dåvarande Landstinget Dalarna och Landstinget Värmland om att få överta deras helikoptrar. Genomförandet kom dock att skjutas upp och har ännu inte verkställts. Ett nyttjanderättsavtal mellan Svensk Luftambulans och Region Dalarna respektive Värmland lägger grunden för användningen.

Finansiering av helikoptrarna via Kommuninvest har varit en målsättning sedan starten av förbundet. Hantering av lån har tidigare varit föremål för diskussionen och förslag om beslut men har till följd av översyn av förbundsordning samt hantering av utträdesprocess ej kunna genomföras. Samtal har genomförts med Kommuninvest där de gett klartecken om att ansöka om att uppta lån med stöd av regionernas medlemskap i Kommuninvest

Aktuell finansiering

SVENSK LUFTAMBULANS

Befintliga helikoptrar är idag finansierade genom upplåning hos Nordea och Nordiska investeringsbanken. Se redovisning om aktuella lån samt löptider i tabell nedan.

Belåning hos Nordea

Lån	Belopp	ränta	löptid år	Slutförfallodag
4080 50 58512	48 570 000	Stibor 3 mån+0,54%	1	2025-01-03
4080 50 55602	21 900 000	Stibor 3 mån+0,54%	1	2025-03-07
4080 50 55610*	40 000 000	Stibor 3 mån+0,54%	1	2025-03-28
4080 50 57273	17 040 000	Stibor 3 mån+0,54%	1	2024-09-30
4080 50 58504	57 500 000	Stibor 3 mån+0,54%	1	2024-12-19
4080 50 56498	60 600 000	fast 4,3%	2	2025-05-21
	245 610 000			

* lånet är i dagsläget 48 500 000 kr men amorteras vid omsättning 28/3

Den totala lånesumman som ska hanteras gentemot Kommuninvest motsvarar 245 610 000 kronor. I samband med att löptider passerar, kommer lånen succesivt att flyttas till Kommuninvest som ny långgivare.

Förutsättningar och borgensåtagande från medlemsregionerna

Kommunala bolag samt kommunalförbund där ägarna är medlemmar i Kommuninvest får uppta lån vid Kommuninvest förutsatt att beslut tas av varje medlemsregion om solidariskt borgensåtagande. Ett regressavtal ska även godkännas och beslutas av medlemmarna. Förslag om regressavtal bifogas denna tjänsteskrivelse.

Framtida lån

Svensk Luftambulans kommer på sikt att genomföra en ny upphandling av nya helikoptrar, kopplat till en utbytesstrategi för de helikoptrar som används idag. SLA behöver på sikt även kunna möta upp en ny medlem och säkerställa att det finns möjlighet att kunna avropa ytterligare helikopter. Det tidigare avtalet medger inte fler avrop om helikoptrar. Det kommer vara nödvändigt att hantera ytterligare lån

Direktionen beslutar:

att direktionen uppdrar till förbundsdirektören att tills vidare för kommunalförbundets räkning omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.

att direktionen uppdrar till förbundsdirektören att från och med den 2024-09-01 till och med den 2025-05-31 för kommunalförbundets

SVENSK LUFTAMBULANS

räkning omsätta befintliga lån vilka motsvarar ett värde om totalt 245 610 000 kronor.

att framställa till respektive medlemsregion begäran om beslut om att såsom för egen skuld ingå borgen för kommunalförbundet Svensk Luftambulans låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 245 610 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

att framställa till respektive medlemsregion begäran om beslut om att i samband med borgensåtagandet teckna regressavtal som reglerar och fördelar det solidariska ansvaret för kommunalförbundet Svensk Luftambulans låneförpliktelser, enligt borgensåtagandet

§29

Upstart av upphandlingsprocess för nya helikoptrar (SLA/240025)

Bakgrund

Kommunalförbundet Svensk Luftambulans startades av Landstinget Dalarna och Landstinget i Värmland under våren 2014, för att bedriva en gemensam ambulanshelikopterverksamhet åt medlemmarna samt även driva utvecklingen mot en nationell heltäckande och samordnad verksamhet.

Under 2019 sökte Region Norrbotten och Region Västerbotten om och beviljades medlemskap i Svensk Luftambulans. De ingår som medlemmar från 2020-01-01. Detta hade inte varit möjligt om förbundet inte hade säkerställt optioner för framtida helikopterleveranser.

Med hänsyn tagen till förbundsordningen så är inriktningen att SLA köper och driver sina egna helikoptrar.

Befintliga helikoptrar

I samband med upstarten av verksamheten inom kommunalförbundet 2014 så köptes de första helikoptrarna in av dåvarande Landstinget i Värmland samt Landstinget i Dalarna. En gemensam upphandling lade grunden för ett avtal med Airbus Helicopters om leverans av dessa helikoptrar med möjlig option på ytterligare helikoptrar. Under 2015 så nyttjades en option för att tillgodose medlemmarna med en reservhelikopter. I samband med att det under 2019 stod klart att Region Norrbotten respektive Region Västerbotten skulle bli medlemmar så togs beslut om att nyttja de kvarvarande optionerna och kommunalförbundet köpte ytterligare tre helikoptrar. En ordinarie operativ helikopter till

SVENSK LUFTAMBULANS

respektive region samt en reservhelikopter. I samband med inköpet av dessa tre helikoptrar togs även beslut om att uppgradera de tre första helikoptrarna med syftet att hålla en jämn standard och upprätthålla en likvärdig ”flotta” inom förbundet.

Behov av utbytesstrategi

Då tidsaspekten har visat sig mycket avancerad och lång i upphandlingar, produktionstider samt infasning måste SLA arbeta med en lång framförhållning. Det innebär att vi redan idag bör förutse en till två utbytescykler på helikopterflottan samt vikten av ytterligare helikopteroptioner för att kunna växa förbundet. Kostnaderna för nya helikoptrar kommer sannolikt att vara något högre än idag relaterat till såväl den tekniska utvecklingen som behov om justeringar relaterat till den erfarenhet som SLA byggt upp under åren. Förutsättningarna om framtida kostnader behöver sättas i relation till ett kvarstående värde i befintliga helikoptrar vid ett eventuellt inbyte, förutsättningarna för att säkerställa en hög tillgänglighet i medlemmarnas nyttjande av helikopter de kommande åren samt för att ligga i fas med den medicinska utvecklingen. För att säkerställa en bra utväxling av befintliga helikoptrar i rätt tid med ett bra värde, fortsatt hög kontinuitet avseende teknisk tillgänglighet, tillgodose en medicinsk utveckling samt för fortsatt hög flygsäkerhet så behöver SLA därför ta ställning till en utbytesstrategi. Denna strategi kommer även kunna stödja införlivandet av fler medlemmar. Strategin innebär att samtliga sex helikoptrar byts ut över tid med förväntad start år 2027 i relation till aktuella leveranstider.

Förutsättningar

Att köpa in nya helikoptrar innebär en stor investering. Att bedriva helikopterverksamhet är även förenat med förhållandevis höga kostnader avseende underhåll och reparationer. Ytterligare en viktig kostnad att ta hänsyn till är den värdeminskning som helikopter kommer att ha över tid. Värdeminskningen på en helikopter är särskilt påtaglig när garantin har löpt ut. Att byta ut begagnade helikoptrar mot nya kräver en god planering då leveranstiden för en ny helikopter är förhållandevis lång. Genom att ha en väl utarbetad och genomtänkt plan för utbyte av begagnade helikoptrar kan Svensk Luftambulans minska den totala kostnaden för sin helikopterflotta samtidigt som man säkrar att moderna helikoptrar alltid kan operera i förbundets regi.

Som ett led i att säkerställa en ekonomiskt väl underbyggd utbytes och anskaffningsstrategi så kommer parallellt med uppstarten av det förberedande arbetet med upphandlingen en kompletterande kostnadsanalys att genomföras med stöd av en upphandlad och oberoende affärskonsult

Beslut av medlemmarna

Inför ett ställningstagande om start av upphandlingen och inköp av ytterligare helikoptrar så fordras ett godkännande och beslut av medlemmarna om att upphandling kan ske. Beslut behöver fattas i regionstyrelse samt regionfullmäktige. I samband med detta så behöver även medlemmarna besluta om en framtida finansieringsstrategi samt ett borgensåtagande.

Med hänsyn tagen till att flera frågor behöver hanteras i nära samverkan mellan SLA och medlemmarna under upphandlingsarbetet så föreligger ett behov om en fördjupad samverkan i beredningsprocessen av olika frågor under upphandlingens genomförande. Beredning och beslutsprocessen för direktionen i samverkan med medlemmarna behöver säkerställas och kontinuerligt följas upp i relation till tidsplanen för projektet. Således föreligger ett behov om att medlemsregionerna, utöver deltagare i olika arbetsgrupper, utser en ansvarig kontaktperson för upphandlingen från respektive region för att säkerställa olika frågor för beredning och beslut samt information om processen. De två först inköpta helikoptrarna ägs fortfarande av respektive Region Värmland samt Dalarna men det har tidigare tagits ett inriktningsbeslut om ägaröverlåtelse till SLA. Ett arbete som fått stå tillbaka till följd av revidering av förbundsordning samt begäran om utträde från VGR samt Region Uppsala. I samband med en process för en utbytesstrategi så behöver ägarförhållandet regleras och göras klart så att SLA äger samtliga helikoptrar. Idag hanteras dessa helikoptrar via ett nyttjanderättsavtal mellan SLA och Region Värmland respektive Dalarna.

Direktionen beslutar:

att direktionen beslutar att starta det förberedade arbetet för en upphandling av helikoptrar till förbundet med stöd av genomförd förstudie

att parallellt med att upphandlingen förbereds ta fram en kompletterande kostnadskalkyl med stöd av en upphandlad professionell affärskonsult

att respektive medlemsregion inför hösten 2024 ombeds förbereda beslut om formell uppstart av upphandling

att direktionen uppdrar till förbundsdirektören att via avtal säkerställa upphandlingsjuridiskt stöd till upphandlingen

att medlemsregionerna utöver deltagare i olika arbetsgrupper utser en ansvarig kontaktperson för upphandlingen från respektive region

SVENSK LUFTAMBULANS

att rapportering av arbetet med förberedelser för upphandlingen sker till direktionen under hösten 2024.

§30

Övergripande information från förbundsdirektör

Förbundsdirektör Lars-Olof Björkqvist informerar om att han har träffat respektive medlems regionledning och diskuterat bland annat upphandling av helikoptrar, PinS och borgensåtagande.

Direktionen tackar för informationen.

§31

SLA 10 års jubileum

Svensk Luftambulans firar 10 år och den 29e augusti kommer det vara en pressträff på huvudkontoret i Karlstad.

Direktionen tackar för informationen.

§32

Dialog potentiella medlemmar

Dialog med Region Stockholm gällande medlemskap har förts och möte är planerat i augusti. Dialog med Västernorrland har påbörjats.

Direktionen tackar för informationen.

§33

Fysiskt möte för direktionen under hösten

Den 25 oktober sker direktionens fysiska möte i dalarna. Mer information kommer.

Direktionen tackar för informationen.

§34

SVENSK LUFTAMBULANS

Övriga frågor

Förbundsdirektör Lars-Olof Björkqvist informerar om att han under de kommande veckorna kommer besöka respektive medlemsregions regionledning.

Direktionen tackar för informationen.

Vid protokollet

Sofie Nilsson

Justering

2024-07-12

Anders Öberg
Ordförande

2024-07-12

Patrik Fornander
Justerare

Justering av ovanstående protokoll har kungjorts på Region Värmlands digitala anslagstavla den 14 juli 2024. Förvaring Region Värmlands kansli.

I tjänsten: Sofie Nilsson

Protokollsanteckning

Ärende ”Delårsrapport 1 2024 för Svensk Luftambulans (SLA/240023)”

Mitt yrkande på beslutspunkt ”Delårsrapport 1 2024 för Svensk Luftambulans (SLA/240023)”

”Att förbundsdirektören skyndsamt återkommer med beskrivning av åtgärder för budget i balans för helåret 2024.”

Att slå fast att budget inte kommer att kunna hållas redan i den första delårsrapporten (med mycket verksamhetsår kvar att arbeta) är enligt min mening oacceptabelt. Att som direktion inte reagera kraftfullt är att undandra sig det ansvar ägarna har givit oss, dvs att verka inom de ramar som respektive fullmäktige har fattat beslut om.

Björn Ljungqvist (M)
Region Dalarna

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: KARL ANDERS ÖBERG

Date: 2024-07-12 21:39:41

BankID refno: a4d66aac-04ce-43ee-b380-56d14d19ed9f

Ordförande Svensk Luftambulans: Anders Öberg

Signed by: Patrik Fornander

Date: 2024-07-12 23:00:37

BankID refno: c4782502-c0f5-4c85-8d42-67e20981e397

Justerare: Patrik Fornander

Signed by: SOFIE NILSSON

Date: 2024-07-12 23:01:33

BankID refno: 3f497256-45e1-4c11-82f4-44c41b240862

Sekreterare: Sofie Nilsson